

Aktivnosti Hrvatskog društva za medicinsku informatiku u 2020. i 2021. godini

Marijan Erceg

Hrvatski zavod za javno zdravstvo

e-pošta: marijan.erceg@gmail.com

Tijekom 2020. i 2021. godine Hrvatsko društvo za medicinsku informatiku (dalje HDMI) nastavilo je svoje redovite aktivnosti predviđene Programom rada društva koji su usvojeni na Godišnjim skupštinama društva. Značajan utjecaj na djelovanje društva imala je pandemija COVID-19 i mjere ograničenog okupljanja ljudi u živo. Aktivnosti društva provedene su uglavnom uz korištenje videokonferencijskih platformi koje su omogućile nastavak redovnih aktivnosti.

Tijekom promatranog razdoblja Izvršni odbor (dalje IO) održavao je svoje redovne sastanke. Održane su i dvije skupštine HDMI od kojih je ona u 2021. godini bila izborna. Na izbornoj skupštini produžen je mandat predsjedniku društva Marijanu Ercegu na četiri godine. U IO su ostali Mira Hercigonja Szekeresh, Kristina Fišter i Davor Fanton. Za nove članove IO izabrani su Krešimir Šolić, Maja Gligora-Marković i Pero Hrabač koji je ujedno izabran za novog tajnika HDMI.

Svoje aktivnosti na polju edukacije iz područja biomedicinske i zdravstvene informatike (BMZI) HDMI je nastavio u 2020. i 2021. godini poticanjem razmjene dobre prakse u razvoju i primjeni informacijsko komunikacijskih sustava u zdravstvu. Organizirane su radionice, stručna predavanja, 15. Simpozij Medicinska informatika 2021. i nastavilo se s objavljivanjem Biltena HDMI.

Radionice, okrugli stol, simpozij

Tijekom navedenog razdoblja organizirane su dvije radionice. Radionica „*Sekundarna uporaba zdravstvenih podataka (primjeri i perspektive)*“ koja je održana 24. veljače 2021. putem videokonferencijske platforme. Tijekom radionice Katarina Gvozdanić je prikazala aktivnosti na izradi dokumenta „White paper o sekundarnoj uporabi zdravstvenih podataka u RH“ u kojem je naznačena potreba poticanja i stvaranja okvira za sekundarnu uporabu podataka. O sekundarnoj uporabi zdravstvenih podataka na primjer korištenja CEZIH podataka za potrebe zdravstvene statistike govorila je Željka Draušnik. U svom izlaganju naznačila je veliki potencijal koji CEZIH podaci imaju za unapređenje zdravstvene statistike. Izv. prof.dr.sc. Kristina Fišter opisala je iskustva u korištenju sekundarna uporaba zdravstvenih podataka u provedbi istraživanja na primjeru planiranja istraživanja kohorte liječenih ovisnika. Sekundarnu uporabu podataka na primjeru analize utjecaja COVID-19 pandemije na broj kirurških pacijenata prikazao je Ivan Matić. O sekundarnoj uporabi zdravstvenih podataka iz CEZIH-a u epidemiološkim istraživanjima na primjeru istraživanja prevalencije hipertenzije prikazao je Marijan Erceg.

Radionica Hrvatskog društva za medicinsku informatiku (HDMI) „*Informacijsko-komunikacijski sustav elektroničke potvrde o smrti i izazovi interoperabilnosti*“ održana je 8. srpnja 2021. godine putem video-konferencijske platforme. O informacijskom sustavu osobnih stanja građana i prijavljivanju činjenice smrti govorila je Leda Lepri iz Ministarstvo pravosuđa i uprave. Siniša Koščina iz tvrtke IN2 prikazao je Bolnički informacijski sustav – modul

potvrde o smrti koji koristi 80% hrvatskih bolnica. Iskustva razvoja aplikacija za prijavljivanje činjenice smrti za mobilne i terenske timove prikazao je Davor Fanton. U raspravi je istaknuta potreba razvoja elektroničke potvrde o smrti koju bi ispunjavali mrtvozornici u zdravstvenim ustanovama i oni na terenu, a podatke bi zajednički koristili svi dionici za potrebe izvršenja svojih administrativnih, vitalno-statističkih, zdravstveno statističkih funkcija. Informacije prikupljene putem e-Potvrde o smrti u značajno bi olakšali i provedbu epidemiološkog nadzora. Hrvatski zavod za norme (HZN) na inicijativu i u suradnji s Hrvatskim društvom za medicinsku informatiku (HDMI) 24. rujna 2021. godine od 11:00 do 13:30 sati održao je *on-line okrugli stol o značaju normi za suvremene informacijske sustave u zdravstvu*. Cilj skupa je bio svima zainteresiranima odgovoriti na osnovna pitanja o normizaciji uopće, o hrvatskoj normizaciji, te pristupu normama i ostalim dokumentima i informacijama iz područja nacionalne, europske i međunarodne normizacije. Izlagači su bili djelatnici HZN-a: ravnatelj HZN-a Igor Božičević, Ivana Ivić, Dinka Ilić-Roller i Danijela Novota Krajnović. Nakon izlaganja održala se rasprava tijekom koje je istaknuta važnost primjene normi u razvoju integriranog informacijskog sustava zdravstva.

15. simpozij Medicinska informatika 2021 održan je u organizaciji članova HDMI iz Rijeke. Simpozij je održan 25. i 26. studenoga 2021. godine pod pokroviteljstvom Ministarstva zdravstva Republike Hrvatske, Ministarstva znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske, a u suradnji s Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo. Zbog pandemije COVID-19 MI2021 održan je u virtualnom okruženju putem platforme ZOOM. U radu simpozija Medicinska informatika 2021. sudjelovalo je pedeset stručnjaka iz područja informatike i zdravstvene zaštite, a također i studenti iz tih područja. U dva dana trajanja simpozija prezentirano je 25 radova i održana 1 panel sekcija. Cjelokupni simpozij odvijao se u četiri sekcije: Informacijski sustavi u kriznim stanjima, Edukacija u biomedicinskoj i zdravstvenoj informatici, Primjena i evaluacija novih tehnologija u zdravstvenoj zaštiti i Sekundarna uporaba podataka.

Svi radovi sakupljeni su i objavljeni u zborniku *Medicinska informatika 2021* (urednici: Lidija Bilić Zulle, Marijan Erceg). Zbornik i prezentacije pojedinih izlaganja dostupni su na www.hdmi.hr.

Radne grupe HDMI

Radna grupa za sekundarnu uporabu biomedicinskih i zdravstvenih podataka (SEKA), pod vodstvom Katarine Gvozdanić, nastavila je svoj uspješan rad kroz promatrano razdoblje. Članovi radne grupe aktivno su sudjelovali u organizaciji prije spomenute radionice i na panelu koji je organiziran u okviru Simpozija Medicinska informatika 2021. Radna grupa izradila je prijedlog nacrt dokumenta „White paper o sekundarnoj uporabi zdravstvenih podataka u RH“ i pozvala sve članove društva na suradnju u njegovom konačnom oblikovanju.

Radna grupa za evaluaciju i razvoj obrazovanja iz biomedicinske i zdravstvene informatike te mogućnosti zapošljavanja stručnjaka u hrvatskome zdravstvenom sustavu (ELVIS) načelu s izv.prof. Kristinom Fišter za svoje ciljeve odredila je ujednačavanje i unaprjeđivanje postojećih silabusa, razvoj novih, dediceranih (ciljanih) obrazovnih programa (ERASMUS+), ponovno pokretanje poslijediplomskog stručnog studija pri MEF Zagreb, pokretanje diplomskog studija pri FOI, rad na razvoju standarda kvalifikacija i standarda zanimanja u Hrvatskom kvalifikacijskom okviru (nastavak rada koji je učinjen u okviru MEDINFO projekta). Radna grupa ukazuje na potrebu zapošljavanja dediceranih stručnjaka iz područja zdravstvene informatike u zdravstvenom sustavu, uspostavu znanstvenog polja ili grane zdravstvene informatike, uspostavu medicinske specijalizacije iz zdravstvene informatike. Radna grupa ostvarila je brojne međunarodne kontakte i održala više sastanaka s predstavnicima Sveučilišta u Heidelbergu (prof. Petra Knaup, Head of Medical Informatics) i Global Digital Health Partnership Harvard Medical School (prof. Paul Rizzoli, clinical director).

Tijekom promatranog razdoblja osnovana je *radna grupa za Informacijsku i kibernetičku sigurnost (IKS)*. Za voditelja grupe izabran je Hrvoje Belani koji je na skupštini društva prikazao plan rada radne grupe sa smjernicama za primjenu mjera za sigurnost u zdravstvenom sustavu.

Suradnja s drugim organizacijama/udrugama

Tijekom promatranog razdoblja HDMI je nastavio svoju suradnju s društvom HL7 Hrvatska te Odborom za e-zdravlje pri Akademiji medicinskih znanosti Hrvatske kojeg vodi prof. dr. sc. Josipa Kern. HDMI je nastavio suradnju s Hrvatskim zavodom za norme pri kojem djeluje HZN/TO215 Tehničkog odbora za zdravstvenu informatiku u kojem djeluju Marijan Erceg kao predsjednik odbora i izv. prof. Kristina Fišter koja je imenovana predstavnicom HDMI u HZN/TO215.

Bilten HDMI

U promatranom razdoblju objavljeni su redovni brojevi za 2020. i 2021. godinu.

Komunikacija

Redizajnirane su i aktivirane web stranice društva na kojima se nastoji objaviti aktualni sadržaji o radu društva. I dalje je aktivna sveobuhvatnija lista HDMI (hdmi-lista@hdmi.hr).